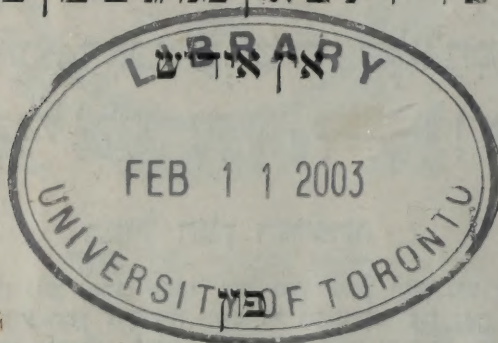

דה של פסח

באותיות גדולות

מיט די דינים און מנהגים פון פסח

מ. שמערן

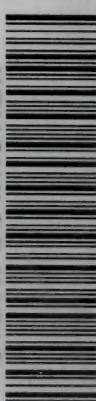
HYMAN'S
BOOK & GIFT CENTRE
1032 Eglinton W.
RU. 3-3470

פאבלישינג קאמפאני, ניויארק

79-77 דילענס סטריט

UTL AT DOWNSVIEW

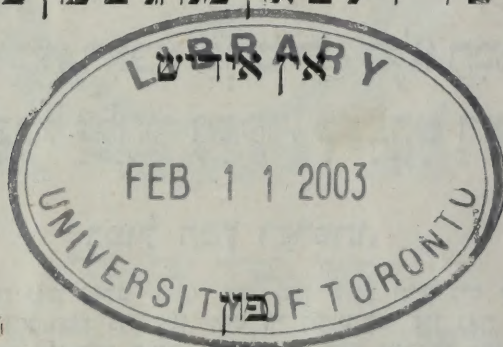
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 15 16 22 07 006 4

10

הגדה של פסח

באותיות גדולות

מיט די דינים און מנהגים פון פסח

מ. שמערן

HYMAN'S
BOOK & GIFT CENTRE
1032 Eglinton W.
RU. 3-3470

פאבלישינג קאמפאני, ניויארק

79-77 דילענס סטריט

דעם דרייצעהנטען טאָג אין ניסן (אויב עס געפאלט אויס פרייטאָג, דעם צוועלפטען) גלייך נאָך מעריב איז מען בויזק חמץ, מען לייגט אוועק אין אייניגע ערטער קליינע שטיקלאך ברויט, כדי מען זאל ניט דארפן מאַען אַ בריכה לבטלה, און פאַר דעם שיין פון אַ וועקסענע ליכטעל מיט אַ פעדער אין האַנט ווערט דער חמץ פון הויז אויפגעזוכט און אַריינגעלעגט אין אַ הילצערנע לעפעל צוזאַמען מיט דער פעדער און אַרומ-געבונדען מיט אַ טיכעל. פאַרן בדיקת חמץ זאָגט מען:

בָּרוּך אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר־חֻמֵּי:

נאָכ'ן בדיקת חמץ זאָגט מען:

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא, דְּאִכָּא בְּרִשׁוֹתֵי, דְּלֹא חֲמִיתָהּ, וְדְלֹא בְּעִרְתָּהּ
וְדְלֹא יִדְעָנָא גִיחַ, לְבָטֵל וְלִחְיוּ הִפְקֵר, כְּעֶפְרָא דְאַרְעָא:

בטול חמץ ושרפתו.

דעם פערצעהנטען טאָג אין ניסן (ערב פסח) מעג מען עסען חמץ ניט שפעטער ווי ביז ניין אויגער אין דער פריה: די איבערגעבליבענע חמץ צוזאַמען מיט די נעכטיקע פון נאָך דער בדיקה, פארברענט מען ניט שפעטער ווי ביז צעהן אויגער אין דער פריה. אויב ערב פסח געפאלט אויס שבת, דאן פארברענט מען דעם חמץ פרייטאָג ניט שפעטער ווי ביז צוועלף אויגער האלבען טאָג. נאָכ'ן פארברענען דעם חמץ זאָגט מען:

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא, דְּאִכָּא בְּרִשׁוֹתֵי, (דְּחִזְתָּהּ וְדְלֹא חִזְתָּהּ)
דְּחִמְתָּהּ, וְדְלֹא חֲמִיתָהּ דְּבְעִרְתָּהּ, וְדְלֹא בְּעִרְתָּהּ, לְבָטֵל וְלִחְיוּ הִפְקֵר
כְּעֶפְרָא דְאַרְעָא:

עירוב תבשילין.

ווען ערב פסח געפאלט אויס דאָנער־שטאָג אָדער פרייטאָג, דארף מען ערב פסח מאַכען „ערוב תבשילין“ נוצן נעמט אַ געקאָכטע שטיקעל פלייש אָדער פיש מיט אַ מצה און מען זאָגט:

בָּרוּך אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־מִצְוֹת עֵרֹוב:

בְּהָרִין עֵרֹובָא יְהִי שְׂרָא לָנָא לְמִיפָא, וְלִבְשָׁא, וְלֹאֲצִלְיָא
וְלֹאֲטִמְנָא, וְלֹאֲדִלְקָא שְׂרָגָא וְלִתְקֵנָא, וְלִמְעַבֵּד כָּל־צִרְכָּנָא, מִיּוֹמָא טָבָא
לְשִׁבְתָּא. לָנוּ, וְלִכְל יִשְׂרָאֵל, הַדְרִים בְּעִיר הַזֹּאת:

דיני הסדר בליל פסח.

מיטעלסטע קעגען לוי, און די אונטערשטע קעגען (ישראל) און מען דעקט זיי צו. דאן ווערט אויף דינע מצות געשטעלט א שיסעל אדער א טעלער אויף וועלכען עס ווערען ארויפגעלעגט דינע מינים: זרוע (א שולטער-ביין), ביצה (אן איי), מרור (ביטערע קרויט), חרוסת (א געמיש פון עפעל, צי- מערינג מיט וויין), כרפס (גרינס), חזרת (חריין) אין דער אָרדענונג ווי עט ווייזט דער „ציור“.

דער טיש דארף זיין גע- דעקט מיט אַ שענעם ריי- נעם טישטוך און צוגע- גרייט מיט די שענסטע געשיר, וואָס מען פאַר- מאַגט, און אַ „הסבה“ (א שטול מיט קישענס) זאָל צוגעגרייט ווערען פאַר דעם בעל-הבית צו אָנ- לעהנען זיך ביים סדר. גלייך ווי מען קומט פון שול ריכט מען צו די סדר- שיסעל אויף דינען אופן: מען לעגט דריי מצות איינע אויף די אנדערע (די אוי- בערשטע קעגען פֿון, די

סימן לסדר של פסח.

קֹדֶשׁ. וְרַחֵץ.	מָרֹר. פּוֹרֵךְ.
כַּרְפָּס. יַחֵץ.	שִׁלְחַן עֹזֵר.
מַגִּיד. רַחֵץ.	צִפּוֹן. פִּירֵךְ.
מוֹצֵיא. מִצֵּה.	הִלֵּל. נִרְצָה.

קידוש של פסח.

קֹדֶשׁ, מען גיסט אָן דעם ערשטען כּוּס און מען מאַכט קידוש. פאַר דעם קידוש זאָגט מען:
הַנְּי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לְקַיִם מִצּוֹת כּוּס ראשון מֵאַרְבָּעָה כּוּסוֹת לָשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ-
הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל-יִשְׂרָאֵל.

שבת הייבט מען אָן דאָ:

בלחש וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר

יוֹם הַשְּׁשִׁי: וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צִבְאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, מִכָּל
מְלֹאכְתּוֹ-אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מְלֹאכְתּוֹ, אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ:

אין א וואכענטאג הייבט מען אן דא:

על היין סברי מרגן ורגנן ורבותי:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא פרי הגפן:
ברוך אתה יי, אלהינו, מלך העולם. אשר בחר בנו
מכל-עם, ורוממנו מכל-לשון, וקדשנו במצותיו, והתן
לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות קטנות) מועדים לשמחה,
חגים וזמנים לששון, את-יום (לשבת השבת הזה, ואת-יום) חג
המצות הזה. זמן חרותנו, (לשבת באהבה) מקרא קדש, וזכר
ליציאת מצרים. כי בנו בחרת, ואותנו קדשת, מכל-
העמים. (לשבת ושבת) מועדי קדשך (לשבת באהבה וברצון) בשמחה
ובששון הנחלתנו: ברוך אתה יי, מקדש (לשבת השבת) ו
ישראל והזמנים: אומרים שהחיינו

וען עס געפאלט שבת-צו-נאכט זאגט מען אויך:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא מאורי האש:
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, המבדיל בין קדש לחול
בין אור לחשך, בין ישראל לעמים, בין יום השביעי לששת ימי
המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת. ואת-יום
השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את עמך
ישראל בקדשתך: ברוך אתה יי, המבדיל בין קדש לקדש:

אין די לעצטע צוויי נעכט פון פסח זאגט מען ניש קיין "שהחיינו".

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, שהחיינו, וקיימנו,
והגיענו, לזמן הזה:

מען דארף טרינקען דעם כוס אָנגעלעהגט און אזוי אויך די איבעריקע כוסות.

ו ר ח י. מיוז האשט די הענט (אָתן די ברכת פון נטילת ידים).

זר פס. מען טונקט איין א שטיקעל ציבעלע אָדער פעטרישע אין זאליצוואסער און מען זאגט:
ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, בורא, פרי האדמה:

חץ. מען צעברעכט די מיטעלסטע מצה אויף צווייען, איין העלפט לעגט מען צוריק אויסן טיש, און די
 אנדער העלפט בעהאלט מען צווישען די קישענס אלס "אפיקומן".

ל גי ד, מען דעקט אָפּ די מצות און מען נעמט אַרונטער די איי און די זרוע פון שיסעל און מען זאגט:

הריגי מוכן ומומן לקים המצוה לספר ביציאת בצרנים, לשם יחיד קידשא בריך-הוא
 שכינתיה על ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

הא לחמא עניא, די אכלו אבהתנא בארעא
דמצרים, כל-דכפין ייתי ויכול, כל-דצריך ייתי ויפסח,
השתא הכא, לשנה הבאה בארעא דישראל, השתא
עבדי, לשנה הבאה בני חורין:

מען גיסט אָן דעם צווייטען קורס אין יעדן יאָר - נאָכטער טרעגט:

מה נשתנה הלילה הזה, מכל-
הלילות. שבכל הלילות, אנו אוכלין
חמץ ומצה, הלילה הזה כלו מצה:
שבכל הלילות, אנו אוכלין שאר ירקות,
הלילה הזה (כלו) מרור: שבכל הלילות,
אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת
הלילה הזה שתי פעמים: שבכל
הלילות, אנו אוכלין בין יושבין, ובין
מסבין, הלילה הזה כלנו מסבין:

מען דעקט אָפּ די מצות אין אלע ענטפרען:

שבת חגדול הייבט מען אָן דאָ:

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו יי אלהינו
משם, ביד חזקה ובזרוע נטויה, ואלו לא הוציא, הקדוש
ברוך הוא, את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני
בנינו, משעבדים היינו לפרעה במצרים, ואפילו כלנו
חכמים, כלנו נבונים, כלנו זקנים, כלנו יודעים את
התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה
לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

מעשה ברבי אליעזר, ורבי יהושע, ורבי אלעזר בן
עזריה, ורבי עקיבא, ורבי טרפון, שהיו מסבין בבני
ברק, והיו מספרים ביציאת מצרים, כל-אותו הלילה, עד
שכאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו הגיע זמן קריאת
שמע, של שחרית:

אמר רבי אלעזר בן-עזריה. הרי אני כבן שבעים
שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, עד
שתרשה בן זמא. שנאמר: למען תזכר, את יום צאתך
מארץ מצרים, כל ימי חייך. ימי חייך הימים. כל ימי
חייך הלילות. וחכמים אומרים: ימי חייך העולם הזה.
כל ימי חייך להביא לימות המשיח:

ברוך המקום. ברוך הוא. ברוך שנתן תורה לעמו
ישראל. ברוך הוא. בנגד ארבעה בנים דברה תורה. אחד

חֲכָם, וְאַחַד רָשָׁע, וְאַחַד תָּם, וְאַחַד שְׂאִינֹו יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל:
 חֲכָם מָה הוּא אוֹמֵר. מָה הָעֵדוּת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים,
 אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. וְאַף אֶתָּה אֹמֵר-לוֹ
 בְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח: אֵין מִפְטִירִין אַחֵר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן:
 רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר. מָה הָעֵבֶרָה הַזֹּאת לָכֶם! לָכֶם
 וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוּצִיא אֶת-עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל, כְּפָר בְּעֶקֶר.
 וְאַף אֶתָּה הִקְהָה אֶת-שְׁנֵי, וְאֹמֵר-לוֹ: בַּעֲבוּר זֶה, עֲשֵׂה
 יי לִי, בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא-לֹו. אִלּוּ הָיָה שֵׁם, לֹא
 הָיָה נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר. מָה זֹאת. וְאֹמֶרֶת אֵלָיו: בְּחֹזֶק
 יָד הוּצִיאָנוּ יי מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:
 וְשְׂאִינֹו יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל, אֶת פֶּתַח לוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִגַּדְתָּ
 לְבִנְךָ, בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: בַּעֲבוּר זֶה עֲשֵׂה יי לִי, בְּצֵאתִי
 מִמִּצְרַיִם:

יְכוֹל מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ, תִּלְמוּד לֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא. אִי
 בַּיּוֹם הַהוּא. יְכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם. תִּלְמוּד לֹמַר. בַּעֲבוּר זֶה.
 בַּעֲבוּר זֶה לֹא אֹמְרִתִּי, אֶלָּא בְּשַׁעַת שִׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר.
 מִנְּחִים לְפָנֶיךָ.

מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ. וְעַכְשָׁו קָרְבָנוּ
 הַמָּקוֹם לַעֲבוֹדָתוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-כָּל-הָעָם.
 כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, בַּעֲבֹר הַנֶּחָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם

מֵעוֹלָם, תָּרַח אָבִי אֲבִרָהֶם וְאָבִי נָחוֹר. וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים
 אֲחֵרִים: וְאַתָּה אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אֲבִרָהֶם מֵעֶבֶר הַנָּהָר,
 וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן. וְאַרְבֶּה אֶת־זֶרְעוֹ, וְאַתָּן
 לוֹ אֶת־יִצְחָק: וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֵת עֵשָׂו. וְאַתָּן
 לְעֵשָׂו אֶת־הָר שִׁעִיר, לְרֵשֶׁת אוֹתוֹ. וַיַּעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ
 מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת־הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת, כְּמָה שֶׁאָמַר לְאֲבִרָהֶם
 אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים. שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאֲבִרָם,
 יָדַע תִּדְעַ, כִּי־יֵגֵר יְהוָה זֶרְעֲךָ, בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם, וַעֲבָדוּם
 וַעֲנוּ אֹתָם. אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־הַנָּוִי אֲשֶׁר יַעֲבְדוּ
 בֵּן אָנֹכִי. וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ. בְּרַב־שׁ גְּדוֹל:

מען דעקט צו די מצות, מען הייבט אויף דעם כוס און מען זאגט:

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ. שְׁלֹא אֶחָד בְּלָבָד, עָמַד
 עָלֵינוּ לְבָלוֹתֵנוּ. אֶלָּא שְׁכָכַל דּוֹר וָדוֹר, עוֹמְדִים עָלֵנוּ
 לְבָלוֹתֵנוּ. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם:

מען שטעלט ארויף דעם כוס און מען דעקט אָפּ די מצות.

צֵא וּלְמַד, מָה בִּקֵּשׁ לָבֵן הָאֶרְמִי לַעֲשׂוֹת? יַעֲקֹב
 אָבִינוּ. שְׁפָרְעָה לֹא גִזַּר אֱלֹהִים עַל הַזִּכְרִים, וְלָבֵן בִּקֵּשׁ
 לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל. שֶׁנֶּאֱמַר: אֶרְמִי אֲבִד אָבִי, וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה,
 וַיֵּגֵר שָׁם בְּמִתִּי מוֹעֵט. וַיְהִי שָׁם לָנוּ גְּדוֹל, עֲצוּם וָרֵב:
 וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה. אָנוּם עַל פִּי הַדְּבוּר וַיֵּגֵר שָׁם. מְלֻמֵּד

שְׁלֹא יֵרֶד יַעֲקֹב אֲבִינוּ לְהִשְׁתַּכַּע בְּמִצְרַיִם, אֱלֹא לְגֹרֶשׁ
 שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמְרוּ, אֵל פְּרַעֲהַ, לְגֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ,
 כִּי אֵין מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ, כִּי־כִבֵּד הָרַעֵב בְּאֶרֶץ
 כְּנָעַן. וְעַתָּה, יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ מִשְׁכָּן:

בְּמַתִּי מִעַם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ, יָרְדוּ
 אֲבֹתֶיךָ מִצְרֵימָה. וְעַתָּה, יִשְׁמַךְ יי אֱלֹהֶיךָ, כְּבוֹדִי
 הַשָּׁמַיִם לָרֹב.

נִיחֵי שָׁם לְגֹי. מְלַמֵּד יִשְׁחִיז יִשְׂרָאֵל מִצִּיּוֹנִים שָׁם:
 גָּדוֹל עֲצוֹם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ,
 וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצֻמוּ, בְּמָאֵד מְאֹד. וְתִמְלֵא הָאֶרֶץ אֹתָם:

וְרֹב. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: רַבְּבָה בְּצִמְחַת הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ,
 וְהִתְרַבִּי, וְהִתְגַּדְּלִי, וְתִבְאִי בַּעֲדֵי עַדְיִים: שָׂדֵים נִכְנֹה, וַיִּשְׁעֶרְךָ
 צִמְחָה, וְאֵת יַעֲרֵם וְעֶרְיָה:

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ. וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה
 קָשָׁה: וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הִקְבָּה נִתְחַכְּמָה
 לוֹ. פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה, כִּי־תִקְרָאנָה מְלַחְמָה, וְנוֹסֵף נִסְיָהוּא
 עַל־שְׂנְאֵינוּ, וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאֶרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שְׁרֵי מִסִּים, לְמַעַן
 עַנּוֹתוֹ בְּסִבְלָתָם: וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפְרַעֲהַ, אֶת־פֶּתַם
 וְאֶת־רַעְמֵסֶס: וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
 וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפֶרֶךְ:

וַיִּצְעַק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלָנוּ
וַיֵּרָא אֶת־עַנְיָנוּ, וְאֶת־עַמְלָנוּ, וְאֶת־לַחֲצָנוּ:

וַיִּצְעַק אֵלֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיְהִי
בַיָּמִים הָרַבִּים הֵהֵם, וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֹּאנְחוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבָדָה וַיִּזְעֲקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן־הָעֲבָדָה:

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת־קוֹלָנוּ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
אֶת־נַאֲקָתָם, וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־כְּרִיתוֹ, אֶת־אֲבָרָהָם,
אֶת־יִצְחָק, וְאֶת־יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת־עַנְיָנוּ: זו פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיַּדַּע אֱלֹהִים:

וְאֶת עַמְלָנוּ. אֵלּוּ הַבָּנִים. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל־הַבֶּן
הַיָּלֹד הַיָּאֲרָה תִּשְׁלִיכֵהוּ, וּבִלְתִּהְבֶּת תַּחֲיוֹן:

וְאֶת־לַחֲצָנוּ. זוֹ הַדָּחַק. כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְגַם־רַאֲיָתִי
אֶת־הַלַּחֲץ, אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם:

וַיִּזְיֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם, בְּיַד תְּזֻקָּה, וּבְזֹרַע נְטוּיָה,
וּבַמָּרָא גָדֹל. וּבָאֲתוֹת וּבַמִּפְתִּיּוֹת:

וַיִּזְיֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם. לֹא עַל־יְדֵי מַלְאָךְ, וְלֹא עַל־יְדֵי
שָׂרָף. וְלֹא עַל־יְדֵי שְׁלִיחַ. אֲלֹא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ
וּבַעֲצָמוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר: וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה,

וְהִפִּיתִי כָּל־כְּבוֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה.
 וּכְכֹל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים, אֲנִי יי:
 וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּלִילֹה הַזֶּה. אֲנִי וְלֹא מִלֵּאָה.
 וְהִפִּיתִי כָּל־כְּבוֹד בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם. אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּכְכֹל־
 אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים, אֲנִי וְלֹא הַשְׁלִיחַ אֲנִי יי.
 אֲנִי הוּא וְלֹא אֲחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה. זֶה הַדָּבָר. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַדַּי הַזֵּה,
 בְּמִקְנֶדָּה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, בַּסּוּסִים בְּחֲמֹרִים בְּגַמְלִים, בַּבָּקָר
 וּבַצֹּאן. דָּבָר כָּבֵד מְאֹד:

וּבְזָרוּעַ נְטוּיָה. זֶה הַחֶרֶב. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַחֲרָבוֹ שְׁלוּפָה
 בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלָּיִם:

וּבְמוֹרָא גָדוֹל. זֶה גְּלוּי שְׂכִינָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: אוֹ
 הִנֵּסָה אֱלֹהִים, לָבוֹא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי. בְּמִסַּת
 בָּאֲתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה, וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזָרוּעַ נְטוּיָה,
 וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים. כָּל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם, יי אֱלֹהֵיכֶם,
 בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

וּבָאֲתוֹת. זֶה הַמַּטֶּה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה
 תִּקַּח בְּיָדְךָ. אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בוֹ אֶת־הָאֲתוֹת:
 וּבְמוֹפְתִים. זֶה הַדָּם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וְנָתַתִּי מוֹפְתִים,
 בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

מען טריפט ארויס פון פוס דריי מאל ווען מען זאגט דם ואש וכו'.

דָּם. וָאֵשׁ. וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן:

דְּבַר אַחֵר. בְּיַד חֲזָקָה שְׂתִימִים. וּבִזְרוּעַ נְמוּיָה שְׂתִימִים.
וּבְמוֹרָא גָדוֹל שְׂתִימִים. וּבְאוֹתוֹת שְׂתִימִים. וּבְמוֹפְתִים שְׂתִימִים;
אֵלּוּ עֲשָׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל־הַמִּצְוִים
בְּמִצְרַיִם וְאֵלּוּ הֵן:

מען טריפט ארויס פון כוס פיי יעדער פון די צעהן מכות, אויך דריי מאל, זאגענדיג דציך וכו'.

דָּם. צִפְרָהָע. בָּנִים. עָרוֹב. דְּבַר. שְׁחִין. בָּרָד. אֲרָבָת.
חֲשָׁד. מִבַּת בְּכוֹרוֹת:

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים:

דְּצִ"ךְ עַד"ש בְּאֶח"ב:

רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר: מִנֵּין אֶתָּה אוֹמֵר, שְׁלֹקוּ
הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם עֲשָׂר מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם, לָקוּ חַמְשִׁים
מִכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר: וַיֹּאמְרוּ תַּחְרֹטְמִם אֶל־
פְּרָעָה, אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא. וְעַל־הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר.
וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה הַגָּדוֹלָה, אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם,
וַיֵּיבֶאוּ הָעָם אֶת־יְיָ. וַיֹּאמִינוּ בְּיְיָ, וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: כִּמְהָ
לָקוּ בְּאֲצַבַּע, עֲשָׂר מִכּוֹת. אָמור מַעֲתָה, בְּמִצְרַיִם,
לָקוּ עֲשָׂר מִכּוֹת, וְעַל־הַיָּם, לָקוּ חַמְשִׁים מִכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מִנֵּין שְׁכָל מִכָּה וּמִכָּה, שֶׁהֵבִיא
תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל־הַמִּצְוִים בְּמִצְרַיִם, הִיָּתָה שֶׁל
אַרְבַּע מִכּוֹת. שֶׁנֶּאֱמַר: יִשְׁלַחֲכֶם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְנָעַם
וְצָרָה. מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים. עֲבָרָה אַחַת. וְנָעַם שְׂתִימִים.
וְצָרָה שְׁלֹשׁ. מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים אַרְבַּע: אָמור

מֵעֵתָּה, בְּמִצְרַיִם, לָקוּ אַרְבָּעִים מִבּוֹת, וְעַל־הֵימָּה, לָקוּ
מֵאֲתָיִם מִבּוֹת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מִגֵּן שְׂכַל־מִכָּה וּמִכָּה שֶׁהָבִיא
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם, הָיְתָה שֶׁל
חַמִּישׁ מִבּוֹת. שֶׁנֶּאֱמָר: יִשְׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ, עֲבָרָה וְזַעַם
וְצָרָה. מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים. חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת. עֲבָרָה
שְׁתֵּיתִים. וְזַעַם שְׁלֹשׁ. וְצָרָה אַרְבַּע. מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים
חַמִּישׁ: אֲמֹר מֵעֵתָּה, בְּמִצְרַיִם, לָקוּ חַמִּישִׁים מִבּוֹת, וְעַל
הֵימָּה, לָקוּ חַמִּישִׁים וּמֵאֲתָיִם מִבּוֹת:

בְּמֹהוּ מַעֲלֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עֲלִינוּ:

אֱלֹהֵי הוֹצִיאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא־עָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי עָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים וְלֹא־עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי עָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם וְלֹא־הָרַג אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי הָרַג אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא־נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי נָתַן לָנוּ אֶת־מִמּוֹנָם וְלֹא־קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם וְלֹא־הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרָבָה, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרָבָה וְלֹא־נִשְׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, דִּינֵנוּ:
אֱלֹהֵי נִשְׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא־סָפַק צָרָגָנוּ בַּמִּדְבָּר
אַרְבָּעִים שָׁנָה, דִּינֵנוּ:

אֱלֹהֵי סָפַק צָרָגָנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא־

הֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן, דִּינֵנוּ:

אלו האכילנו את־המֶן ולא־נתן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת, וַיִּגְנוּ:
 אלו נָתַן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת ולא־קָרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־סִינִי, וַיִּגְנוּ:
 אלו קָרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־סִינִי ולא־נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה, וַיִּגְנוּ:
 אלו נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה ולא־הַכְּנִיסֵנוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַיִּגְנוּ:
 אלו הַכְּנִיסֵנוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל ולא־בָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית
 הַבְּחִירָה, וַיִּגְנוּ:

עַל אֶתֶּת כַּמָּה וְכַמָּה, טוֹבָה כְּפוּלָה וּמִכְפָּלָה, לְמָקוֹם עָלֵינוּ.
 שְׁחָצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. וַעֲשֵׂה בָהֶם שְׁפָטִים. וַעֲשֵׂה בִּאלֹהֵיהֶם. וְהַרְג
 אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם. וְנָתַן לָנוּ אֶת־מְמוֹנָם. וְקָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם. וְהַעֲבִירֵנוּ
 בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶבָה. וְשַׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ. וְסַפֵּק צָרָכֵנוּ בְּמִדְבָּר אַרְבָּעִים
 שָׁנָה. וְהַאֲכִילֵנוּ אֶת־הַמֶּן. וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַשֶּׁבֶת. וְקָרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־
 סִינִי. וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה. וְהַכְּנִיסֵנוּ לָאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. וּבָנָה לָנוּ אֶת־
 בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ.

בִּיזוֹ אַהֲרֵר זָאָגֵט מַעַן אִוֵּם שַׁבַּת הַגְּדוּל.

רָבֵן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל־שָׁלֹא־אָמַר שְׁלִשָּׁה
 דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח. לֹא־יֵצֵא יָדֵי חוּבָתוֹ. וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח.
 מִצָּה. וּמִזֹּר:

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים, בְּזֶמַן שִׁבְיַת־הַמִּקְדָּשׁ
 קָיָם. עַל־שׁוֹם מָה. עַל־שׁוֹם שֶׁפֶסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, עַל־כֵּתִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאִמְרָתֶם וְכַח־
 פֶּסַח הוּא לִי, אֲשֶׁר פֶּסַח, עַל־כֵּתִי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם,
 בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם, וְאֶת־בָּהֳמֵינוּ הַצִּיל, וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

מען ווייזט אן מיטן האנט אויף די מצה.

מצה זו שאנו אוכלים על-שום מה, על-שום, שלא
הספיק בצקם של אבותינו להתמיץ, עד שנגלה עליהם,
מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וגאלם. שנאמר:
ויאפו את-הבצק, אשר הוציאו מצרים, ענת מצות כי
לא חמיץ. כי גרשו מצרים, ולא יכלו להתמהמה, וגם-
צדה לא-עשו להם:

מען ווייזט אן מיטן האנט אויפן מרור.

מרור זה שאנו אוכלים על-שום מה, על-שום
שמררו המצרים את-חיי אבותינו במצרים. שנאמר:
וימררו את חיהם בעבדה קשה, בחמר ובלבנים, ובכל
עבדה בשדה. את כל-עבודתם, אשר עבדו בהם בפרך:
בכל-דור ודור חייב אדם לראות את-עצמו, כאלו הוא יצא
מצרים. שנאמר: והגדת לבנך, ביום ההוא לאמר, בעבור זה,
עשה יי לי, בצאתי מצרים: לא את-אבותינו בלבד גאל הקדוש
ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמם. שנאמר: ואותנו הוציא
משם. למען הביא אתנו, לתת לנו את-הארץ, אשר נשבע
לאבותינו:

מען דעקט צו די מצות, מען הייבט אויף דעם פוס און מען זאגט:

לפיקה, אנחנו חייבים להודות, להלל, לשבח, לפאר,
לרומם, להדר, לברך, לעלה ולקלם, למי שעשה
לאבותינו ולנו, את-כל-הנסים האלו. הוציאנו מעבדות
לחירות. מיגון לשמחה, ומאכל ליום טוב, ומאפלה לאור

גָּדוֹל. וּמִי־שֶׁעָבֹד לְנֶאֱלָה. וְנֹאמַר לְפָנָיו יְשִׁירָה תְּדַיֶּשֶׁה
הַלְלוּיָהּ:

מען שטעלט אונזעק דעם כּוּס און מען דעקט אָפּ די מצות.

הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ עַבְדֵי יי. הַלְלוּ אֶת שֵׁם יי. יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ.
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזִרְחַ שְׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵאוֹ. מְהֵלֵל שֵׁם יי. כֶּם עַל־
כָּל־גּוֹיִם יי. עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ. הַמְּגִבִּיחוֹ לְשָׁבֶת:
הַמְּשִׁפִּילִי לָרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעַפָּר דָּל. מַאֲשֵׁפֶת יָרִים
אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־גְּדִיבִים. עִם גְּדִיבִי עִמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֶקְרֶת הַבַּיִת
אִם־הַבָּנִים שְׂמִיחָה. הַלְלוּיָהּ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָו: הִיָּתָה יְהוּדָה
לְקָדְשׁוֹ. יִשְׂרָאֵל מִמִּשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֶם. הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאַחֹר:
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים. גְּבָעוֹת כְּבָנִי־צֶאֱן: מַחֲלָף הַיָּם כִּי תָנוּם.
הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאַחֹר: הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים. גְּבָעוֹת כְּבָנִי־צֶאֱן:
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ. מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: תַּהֲפֹכִי תַצּוֹר אֲנִים־
מָוֶם. תִּלְמִישׁ לְמַעַנְנו־מָוֶם.

מען דעקט צו די מצות, מען הויבט אויף דעם כּוּס און מען זאגט:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר גָּאֲלָנוּ
וְגָאֵל אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהִגִּיעָנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה, לֶאֱכֹל־
כּוֹ מִצָּה וּמָרֹר. כֵּן, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יִגִּיעָנוּ
לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אַחֲרִים, הַבָּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְשָׁלוֹם.
שְׂמִיחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ, וְשָׂשִׁים בַּעֲבוּדְתֶיךָ, וְנֹאכֵל שֵׁם מִן
הַזִּבְחִים וּמִן הַפֶּסְחִים (בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת אוֹמְרִים מִן הַפֶּסְחִים וּמִן
הַזִּבְחִים), אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם, עַל קִיר מִזְבִּיחֶךָ לְרִצּוֹן, וְנוֹדָה

לֵךְ שִׁיר חֲדָשׁ, עַל גְּאֻלָּתֵנוּ, וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ: בְּרוּךְ
אַתָּה יי, גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל:

הַגָּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לָקִים מַצּוֹת כּוֹס שְׁנֵי מֵאֲרָבָעָה כּוֹסוֹת לָשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ-
הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כֹּל-יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרָא, פָּרִי הַגָּפֶן:

מֵעַן טְרִינְקֵט דַּעַם צווייטען כּוֹס אָנגעלעגנט אויף דער לינקער זייט.

רַחֵץ. מֵעַן וואָשט די הענט צום צווייטען מָאָל און מֵעַן זאָגט:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל-נְטִילַת יָדַיִם:

מוֹצִיא מִצָּה. מ'נעמט אַ כּוֹזִית (א שטיקעל די גרויס ווי אַן אײַלבערט) פֿון די אויבערשטע צוויי מצות און מ'זאָגט:
הַגָּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לָקִים מַצּוֹת אַכִּילַת מִצָּה, לָשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ
עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כֹּל-יִשְׂרָאֵל:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמוֹצִיא לַחֵם מִן-הָאָרֶץ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל-אֲכִילַת מִצָּה:

מְרוּר. מֵעַן נעמט אַ כּוֹזִית מְרוּר, מֵעַן טוֹנְקֵט עִם אײַן אֵין חֲרוֹסֶת און מֵעַן זאָגט:

הַגָּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לָקִים מַצּוֹת אַכִּילַת מְרוּר. לָשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ עַל-
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כֹּל-יִשְׂרָאֵל:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ

בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל-אֲכִילַת מְרוּר:

כוּרֶךְ. מֵעַן נעמט צוויי שטיקלעך מִצָּה, צווישען זיי לעגט מֵעַן אַרײַן צעריבענעם חֲרִיין און מֵעַן זאָגט:

וְכָר לְמִקְדָּשׁ בְּהִלָּל. בֵּן עֲשֶׂה הִלָּל, בְּזִמְנֵי שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה

קַיָּם. הָיָה כּוֹרֶךְ מִצָּה וּמְרוּר וְאוֹכֵל בְּיָחִיד. לָקִים מַה שֶּׁנֶּאֱמַר: עַל-

מַצּוֹת וּמְרוּרִים יִאֲכָלְהוּ:

שִׁלְחַן עֲרוּךְ. מֵעַן גרייט דעם טיש צום עסען, דאָס עסען דאַרף זיך נישט צײַהען שפּעטער ווי ביז צוועלף אַ זייגער בײַ-
נאַכט, ווייל ווען דער בית המקדש איז געשטאַנען, פלעגט מֵעַן דעם קרבן פסח נישט עסען שפּעטער ווי מיטענאַכט.

צפּוֹן. נאָכן עסען נעמט מֵעַן אַרײַם פֿון אינטער דער קישען דעם אַפיקומן, און מֵעַן גיט יעדען דערפֿון
אַ כּוֹזִית, פֿאַר דעם עסען זאָגט יעדערער:

הַגָּנִי מוֹכֵן וּמְזַמֵּן לָקִים מַצּוֹת אַכִּילַת אַפִּיקוֹמֵן, לָשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ-הוּא

וְשְׂכִינְתִּיהָ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כֹּל-יִשְׂרָאֵל:

ברך. מען וואָסט די העזט מיט „מים אחרונים“, מען גיסט אָן דעם דריטען כוס און מען בענשט :

הִגְנִי מוֹכֵן וּבְזוּמָן לָקִים מַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל בְּרַבַּת הַמָּזוֹן . שְׁנֹא־מֵר : וְאִכְלָתָּ וּשְׂבַעְתָּ , וּבְרַבַּת אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ , עַל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ : לָשֵׁם יַחֲדָה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ־הוּא יִשְׁכְּנֶנּוּהָ עַל־יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בָּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל .

המברך רבנתי גברך :

די איבעריגע ענטפערען :

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם :

דער וואָס בענשט זאָגט :

בְּרָשׁוֹת מְרַנֵּן וּבְרַבְתִּי גְבֻרָךְ , (בעשרה מוסיף אַל־חֵינוּ) שְׁאֲבָלָנוּ מִשְׁלֹא :

די איבעריגע און אויך נאך זיי דער ערשטער :

בְּרוּךְ (בעשרה מוסיפים אַל־חֵינוּ) שְׁאֲבָלָנוּ מִשְׁלֹא וּבְטוֹבוֹ חֵינוּ :

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ :

בְּרוּךְ אַתָּה יי , אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם , חֵזֶן אֶת־הָעוֹלָם כָּלוֹ , בְּטוֹבוֹ , בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים , הוּא נֹתֵן לָחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לָעוֹלָם חֶסֶדוֹ : וּבְטוֹבוֹ הַגָּדוֹל , תָּמִיד לֹא־יִחָסֵר לָנוּ , וְאֶל־יִחָסֵר לָנוּ מִזֶּן לָעוֹלָם וְעַד : בְּעֶבֶר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל . כִּי הוּא אֵל זֶן וּמִפְרָגִים לְכָל וּמַטִּיב לְכָל וּמַכִּין מִזֶּן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא : בְּרוּךְ אַתָּה יי חֵזֶן אֶת־הַכֹּל :

נוֹדָה לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁנִּחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ , אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וּרְחֻבָּה . וְעַל שֶׁחֻצְאַתָּנוּ , יי אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם , וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבָדִים . וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ , בְּבִשְׁלָנוּ . וְעַל תִּירְתְּךָ שֶׁלְּמִדָּתָנוּ , וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁחֻדְעָתָנוּ , וְעַל חַיִּים חֵן וְחֶסֶד שֶׁחִנֵּנְתָנוּ , וְעַל אֲכִילַת מִזֶּן שֶׁאַתָּה זֶן וּמִפְרָגִים אוֹתָנוּ תָּמִיד , בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה :

וְעַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ , אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ , וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ , יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ , בְּפִי כָל־חַי , תָּמִיד לָעוֹלָם וְעַד : בְּכָתוּב . וְאִכְלָתָּ וּשְׂבַעְתָּ , וּבְרַבַּת אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ , עַל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־נָתַן לָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה יי , עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן :

רַחֲמֵינָא יי אֱלֹהֵינוּ. עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ.
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ. וְעַל
הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ,
רַעֲנוּ, זִוְגֵנוּ, פִּרְנָסֵנוּ, וְכַלְכָּלֵנוּ, וְהַרְוִיחֵנוּ. וְהַרְוִיחֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
מִהֲרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ: וְנָא, אֶל-תְּצַרִיכֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. לֹא לִידֵי
מִתְנַת בָּשָׂר וָדָם. וְלֹא לִידֵי חֲלוּאַתָּם. כִּי אִם לַיִּדְךָ הַמְּלָאָה,
הַפְּתוּחָה, הַקְּדוּשָׁה וְהַרְחֵבָה, שֶׁלֹּא גִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלִים לְעוֹלָם וָעֶד:

שבת זאגט מען דאס:

רָצָה וְהִתְלַצְנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, בְּמִצְוֹתֶיךָ, וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשַּׁבָּת, הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה. כִּי יוֹם זֶה, גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ. לְשַׁבְּתָבוּ וְלָקוּחַ בּוֹ, בְּאַהֲבָה,
בְּמִצְוֹת רַצוֹנָה. וּבְרַצוֹנָה הָיִיתָ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. שֶׁלֹּא תִהְיֶה צָרָה וְיִגּוֹן נֶאֱמָרָה, בְּיוֹם
מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, בְּנִחְמַת צִיּוֹן עִירְךָ, וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ. כִּי
אַתָּה הוּא, בַּעַל הַשְׁוֹעוֹת, וּבַעַל הַנְּחֻמוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וְאַתָּה אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֵא, וְיַנְיֵעַ, וְיִרְאֶה, וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיַפְקֹד וְיִזְכֹּר,
זְכוּרֵנוּ וּפְקֻדּוֹתֵנוּ, וּזְכוּרֵן אֲבוֹתֵינוּ. וּזְכוּרֵן מְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד עֲבֹדְךָ, וּזְכוּרֵן יְרוּשָׁלַיִם עִיר
קֹדֶשְׁךָ. וּזְכוּרֵן בְּרַצוֹנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְטוֹבָה, לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים,
לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. וְזָכְרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ, בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּתָנוּ בּוֹ
לְבִרְכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים, חוּס וְחַנּוּן, וּרְחֵם עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל חַנּוּן וּרְחוּם אַתָּה:

וְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, בְּמִהֲרָה בְּיָמֵינוּ: בָּרוּךְ
אַתָּה יי, בּוֹנֵה בְּרִחְמֵי יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אָבִינוּ, מִלְכֵנוּ
אֲדִירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, יוֹצֵרֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קָדוֹשׁ יַעֲקֹב. רַעֲנוּ
רַעֲהַ יִשְׂרָאֵל. הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב, וְהַמְּטִיב לְכָל, שֶׁבְּכָל-יוֹם וְיוֹם הוּא
הַמְּטִיב, הוּא מְטִיב, הוּא יִמְטִיב לָנוּ: הוּא גִמְלָנוּ. הוּא גּוֹמְלֵנוּ. הוּא
יְגַמְלֵנוּ לָעֶד. לְחַן וּלְחֶסֶד, וּלְרַחֲמִים וּלְהַרְוֶה. הַצֵּלָה וְהַצְלָחָה, בְּרִכָּה
וְיִשׁוּעָה. נְחֻמָּה, פִּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה. וּרְחֻמִּים, וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל-טוֹב.

וּמִכָּל-טוֹב לְעוֹלָם אֵל־יִחְסְרֵנוּ: תְּרַחֲמֵן, הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד;
 תְּרַחֲמֵן, הוּא יִתְבָּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: תְּרַחֲמֵן, הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
 וָדוֹר, וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ לָעֵד וּלְנֹצֶה נִצְחִים וַיִּתְהַדַּר בָּנוּ לָעֵד וּלְעוֹלָמֵי
 עוֹלָמִים: תְּרַחֲמֵן, הוּא יִפְרֹגֵנוּ, בְּכִבּוּד: תְּרַחֲמֵן, הוּא יִשְׁבֹּר עָלֵנוּ
 מַעַל צְוֹאֲרֵנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמוֹת לְאַדְמָנוּ: תְּרַחֲמֵן, הוּא יִשְׁלַח
 לָנוּ, בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה, וְעַל שְׁלָחַן זֶה שְׂאֵבָלָנוּ עָלֵינוּ: תְּרַחֲמֵן,
 הוּא יִשְׁלַח לָנוּ, אֶת-אֱלֹהֵינוּ הַנָּבִיא זְכוּר לְטוֹב, וַיְבַשְׂרֵנוּ בְּשׂוֹרוֹת
 טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת: תְּרַחֲמֵן הוּא יְבָרֵךְ (אם יש לו אב ואם יאמר)
 אֶת-אָבִי מִזִּירֵי בֵּעַל הַבַּיִת הַזֶּה, וְאֶת-אִמִּי מִזִּירֵי בֵּעַל הַבַּיִת הַזֶּה,
 תְּרַחֲמֵנוּ הוּא יְבָרֵךְ (ואם הוא גשוי יאמר) אוֹתִי וְאִשְׁתִּי וְנִרְעִי וְאֶת-כָּל-
 אֲשֶׁר לִי, אוֹתָם וְאֶת-בֵּיתָם, וְאֶת-זֶרְעָם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָהֶם, אוֹתָנוּ
 וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָנוּ, בָּמוֹ שְׁנַתְּבָרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ, אֲבָרְכֵם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב,
 בְּכֹר, מִכֹּר, כֹּר, בֶּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ, בָּלָנוּ יְחִיד, בְּבִרְכָּה שְׂדֵמָה,
 וְנֹאמַר אָמֵן:

בְּמִרוֹם יִלְפָדוּ עָדֵינוּ וְעָלֵינוּ זְכוֹת, שְׂתַּחֲוֶה לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם:
 וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יי, וְיִצְדָּקָה מֵאֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא חַן וְשִׁכָּל טוֹב
 בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

שבת זאגט מען דאס:

תְּרַחֲמֵן, הוּא וְנַחֲלֵנוּ יוֹם שְׂבָעוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה, לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים: תְּרַחֲמֵן, הוּא
 וְנַחֲלֵנוּ יוֹם שְׂבָעוֹ טוֹב:

תְּרַחֲמֵן, הוּא יִזְכְּנוּ לְיָמוֹת הַמִּשְׁיחָה וְלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, מְגִדוֹל יְשׁוּעוֹת מְלָכִין,
 וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ, לְדוֹד וְלִזְרֵעוֹ עַד עוֹלָם, עִשָּׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם,
 עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

יִרְאוּ אֶת-יְיָ קְדוֹשֵׁינוּ, בִּי אֵין מַחֲסוֹר לִירְאָיו: בְּפִידִים רָשׁוּ וְרַעְבּוֹ, וּלְרִשֵּׁי יי לֹא-
 יִחְסְרוּ כֹל-טוֹב: הוֹדוּ לֵי יי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: פוֹתַח אֶת-הַדֶּרֶךְ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-

חַי רִצּוֹן: בְּרוּךְ הַנֶּכֶד אֲשֶׁר יִבְטַח בּוֹ, וְהוּא יִי מִבְטָחוֹ: נֶעַר הָיִיתִי, גַּם יִקְנֶנִּי, וְלֹא
רָאִיתִי צָדִיק נֶעֱזָב, וְנִרְעָז מִבְּקִשְׁ-לֶחֶם: יְיָ עֲזָר לַעֲמֹל יָתֵן, יְיָ יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

מען מאַכט די ברכה און מען טרינקט דעם דריטן כּוּס.

הִנְנִי מוֹכֵן וּמְזוּמֵן לְקַיִּים מִצּוֹת כּוּס שְׁלִישִׁי מֵאַרְבָּעָה כּוּסוֹת לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁ א
בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ עַל-יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל-יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

מען עפענט די טיר און מען זאָגט:

שֶׁפָּךְ הַמֶּתֶד אֶל הַגּוֹזִים, אֲשֶׁר לֹא-יִדְעוּךָ וְעַל-מְמַלְכוֹת.
אֲשֶׁר בִּשְׁמֶךָ, לֹא קָרְאוּ: כִּי-אָכַל אֶת-יַעֲקֹב. וְאֵת גּוֹהוֹ
הַשָּׁמוּ: שֶׁפָּךְ-עֲלֵיהֶם זַעֲמָךְ, וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיגֵם: תִּרְדֹּף
בְּאֵף וּתְשָׁמִידֵם, מִתַּחַת שָׁמַי יְיָ:

הלל. מען גיסט אָן דעם פערטען כּוּס און מען זאָגט:

לֹא לָנוּ יְיָ, לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ יֵתֵן כְּבוֹד, עַל-אַמְתֶּךָ:
לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹזִים. אֵיחָד-נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵינוּ בִּשְׁמִים. כֹּל אֲשֶׁר-
חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבְתָּם כָּסֶף וְזָהָב. מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פָּתַלְתָּם וְלֹא
יִדְבָּרוּ. עֵינַיִם לָתֶם וְלֹא יֵרְאוּ: אֲזַנַּיִם לָתֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ. אֵף לָתֶם וְלֹא
יִרְחֹן: יִדְּיָתֶם וְלֹא יִמְשֹׁן. רַגְלֵיכֶם וְלֹא יִחַלְכוּ. לֹא-יִתְּנוּ בְּגָרוֹנָם:
כְּמוֹתֶם יִתְּיוּ עֲשִׂיתֶם. כֹּל אֲשֶׁר-בִּטַּח בָּתֶּם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּיִי. עֲזָרָם
וּמִגֹּגֶם הוּא: בֵּית אַחֲרֹן בְּטָחוּ בְּיִי. עֲזָרָם וּמִגֹּגֶם הוּא: יֵרָאִי יְיָ בְּטָחוּ
בְּיִי. עֲזָרָם וּמִגֹּגֶם הוּא:

יְיָ זְכָרְנוּ יְבָרַךְ. יְבָרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְבָרַךְ אֶת-בֵּית אַחֲרֹן:
יְבָרַךְ יֵרָאִי יְיָ. הַקְּטָנִים עִם הַגְּדֹלִים: יִסֵּף יְיָ עֲלֵיכֶם. עֲלֵיכֶם וְעַל-
בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לְיִי. עָשָׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לְיִי.
וְהָאָרֶץ נָתַן לְבָנֵי אָדָם: לֹא-תִמָּתִים יִתְּלֹוּ-יָהּ. וְלֹא כָּל-יְדֵי דוּמָה:
וְאֵנָּתָנוּ נִבְרָךְ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:

אֶהְיֶה לְךָ כְּאִשָּׁה אֲנִי וְכַיֵּן אֶקְרָא: אֶפְפוּנִי תְּבַלִּי-מָוֶת וּמַצְרֵי שְׂאוֹל מְצָאוּנִי. צָרָה וַיְגוֹן אֲמָצָא: וּבָשָׁם יְיָ אֶקְרָא. אָנָּה יְיָ, מַלְאָכָה נִפְשִׁי: חֲנוּן יְיָ וְצַדִּיק. וְאַחֲרֵינוּ מִרְחָם: שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ. דְּלוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נִפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִּי. כִּי יְיָ גָמַל עָלַיִכִּי: כִּי חֲלַצְתָּ נִפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת-עֵינֵי מִן-דְּמָעָה. אֶת-רַגְלִי מִדָּחִי: אֶת-חֲלָדְךָ לִפְנֵי יְיָ. בְּאַרְצוֹת חַחֲיִים: הֵאֱמַנְתָּ כִּי אֲדַבֵּר. אָנִי עָנִיתִי מְאֹד: אָנִי אֲמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָּל-הָאָדָם פְּזֹב:

מִה-אֲשִׁיב לִי. כָּל-תְּגִמּוּלָהִי עָלַי: בּוֹסֵי-שׁוּעוֹת אֲשָׂא. וּבָשָׁם יְיָ אֶקְרָא: נִדְרֵי לִי אֲשַׁלֵּם: נִגְדָה-נָּא לְכָל עַמּוֹ: יִקָּר בְּעֵינֵי יְיָ. חַמּוּתָה לַחֲסִידָיו. אָנָּה יְיָ כִּי אָנִי עֲבָדְךָ אָנִי עֲבָדְךָ בְּרָא-מִתְּךָ. פִּתְחָתָ לְמוֹסְרֵי: קָדְאוּבַח וְבַח תּוֹדָה. וּבָשָׁם יְיָ אֶקְרָא: נִדְרֵי לִי אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה-נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַיִם, הִלְלוּהָ:

הִלְלוּ אֹת-יְיָ בְּלִי-גוֹיִם. שִׁבְחוּהוּ בְּלִי-הָאֱמִים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ מִסְדּוֹ וְאֶת-יְיָ לְעוֹדָם, הִלְלוּהָ:

תּוֹדוֹ לִי כִּי-טוֹב.	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא בֵּית-אֶהְרֹן	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ	כִּי לְעוֹלָם חֲסִדּוֹ:

מִן-הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהוָה. עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה: יְיָ לִי לֹא אִירָא. מִה-יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם: יְיָ לִי בַעֲזָרִי. וְאָנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי: טוֹב לַחֲסוֹת בִּי. מִבְּטָח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בִּי. מִבְּטָח בְּגִבֵּיבִים: כְּלִי-גוֹיִם סִבְבּוֹנִי. בְּשֵׁם יְיָ אֱמִילִם: סִבּוֹנִי גַם-סִבְבּוֹנִי. בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֱמִילִם: סִבּוֹנִי כְּדַבָּרִים וְלָעֵבוֹ כְּאֵשׁ קוֹצִים. בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֱמִילִם: דָּחָה דְחִיתָנִי לְנֶפֶס. וַיִּי עֲזָרְנִי: עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה. וַיְהִי-לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
הוֹדוּ לַאלֹהֵי הָאֱלֹהִים.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
הוֹדוּ דַּאֲדֵנִי הָאֲדָנִים,	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֹלוֹת לְבָדָו.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתִבְנוּתָה.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמִנְשַׁלַּת בָּיּוֹם:	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמִנְשַׁלּוֹת בַּלַּיְלָה.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לְמַכָּה מִצָּרִים בַּבְּכוּרֵיהֶם,	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכָם.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרוֹעַ גְּמוּלָה.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:
לְגִזֹּר יַם־סוּף לְגִזְרִים.	כִּי לַעֲוֹלָם חֲסָדוֹ:

[illegible]

נִשְׁמַת כָּל־חַי תִּבְרַךְ אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תִּפְאֹר
וְתִרְוַמֶם וּכְבֹדָךְ מִלְּבָנֵי תָמִיד: מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אֶתָּה אֵל.
וּמִבְלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: פּוֹדֶה, וּמַצִּיל, וּמַפְרִיחַ, וּמַרְחֵם
בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלָּא אַתָּה: אֱלֹהֵי תְּרַאשׁוֹנִים
וְהַאֲחֲרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָּל־בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל־תּוֹלְדוֹת: הַמְּהַלֵּל בְּרוֹב
הַתִּשְׁבָּחוֹת. הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיִּי לֹא־יָנוּם
וְלֹא יִישָׁן. הַמַּעֲזֹרֵר יְשָׁנִים. וְהַמְּקַיֵּץ נִרְדָּמִים. וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים.
וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים. וְהַסּוֹמֵךְ גּוֹפְלִים. וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. לָךְ לְבָדָךְ
אֲנַחְנוּ מוֹדִים: אֵלֵינוּ מָלֵא שִׁירָה בָּיִם. וְלִשְׁוֹנֵנוּ רִנָּה בַּחֲמוֹן גִּלְיוֹ.
וּשְׁפֹתֵינוּ שֹׁבַח בְּמִרְחַבֵי רִקִּיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּכְיָרֵחַ.
וְיָדֵינוּ פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּאַיִלוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ

מִסְפִּיקִים לְחֻדוֹת לָךְ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. וּלְבָרֶךְ אֶת־שִׁמְךָ.
עַל־אֶחָת מֵאַלְפֵי אֲלָפֵי אֲדָפִים וְרָבִי רַבְבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת.
שְׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמַּצָּרִים וְאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וּמִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרָעַב וְנָתַנוּ. וּבְשָׁבַע כָּל־לֶחְתָּנוּ: מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ.
יִמְדָּבֶר מִלִּטְתָּנוּ. וּמִחַלְלִים רָעִים וְנֹאמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוֹנוּ
רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזָבוֹנוּ חֲסָדֶיךָ. וְאַל־תִּפְּשָׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח. עַל־כֵּן.
אֲבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ. וְרוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁנִּפְחַתָּ בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר
שָׁמַתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ. וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפָּאֲרוּ. וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ.
וַיִּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מִלִּבָּנוּ: כִּי כָל־פֶּה לָךְ יוֹדָה. וְכָל־לִשׁוֹן
לָךְ תִּשָּׁבַע. וְכָל־לֶפֶת לָךְ תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה לִפְנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־
לִבָּבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל־קָרֵב וְכָל־זוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כֹּדֶדֶר שְׂכָתוֹב: כָּל־
עֲצָמוֹתֵי תַאֲמִירָנָה. יְיָ מִי כָמוֹךָ: מַצִּיל עָנִי מִחֻזֶּק מִמָּנוּ. וְעָנִי וְאֶבְיוֹן
מִגְּדוֹל: מִי יִדְמֶה־לָּךְ. וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ. וּמִי יַעֲרֹךְ־לָּךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל.
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא. אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נִחְלָלָךְ. וְנִשְׁבַּחָךְ.
וְנִפְאָרָךְ. וְנִבָּרֶךְ אֶת־שֵׁם קֹדֶשְׁךָ כָּאֵמּוֹר. לְדוֹר. בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ.
וְכָל־קָרְבִי אֶת־שֵׁם קֹדֶשְׁךָ.

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזָךְ. הַגָּדוֹל בְּכַבּוֹד שִׁמְךָ. הַגִּבּוֹר לְנֶצַח.
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ: הַמַּלְךְ הַיּוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן־עַד. מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ: וְכַתּוּב. רִנְנוּ צְדִיקִים בְּיָי. לַיִּשְׂרָאֵל
נִאֲוָה תִּתְחַלֶּה: בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְחַלֵּל. וּבִדְבָרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרֵךְ. וּבִלְשׁוֹן
חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם. וּבִקְרֹב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ:

וּבִמְקַחְלוֹת רַבְבוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּרָנָה יִתְפָּאֵר שִׁמְךָ
מִלִּבָּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. שְׁכֵן חוֹבֵת כָּל־הַיְצוּרִים. לִפְנֶיךָ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְחֻדוֹת. לְחֵלָל. לְשִׁבְתָּ. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְחַדֵּד.

לְבָרֶךְ. לְעֵלֶּה וּלְקַלֵּם. עַל־כָּל־דְּבָרֵי שִׁירֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בְּיָיִשִּׁי.
עֲבֹדֶךָ מִשִּׁיחָךָ:

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לָעַד מַלְכֵנוּ. הָאֵל, הַמֶּלֶךְ, הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ,
בְּשִׁמּוֹם וּבְאֶרֶץ. כִּי־לֶךְ נָאָה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וְשִׁבְחָה.
חֵלֶל וְזִמְרָה, עֲזוֹ וּמִמְשָׁלָה, נִצָּח, גִּדְּלָה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת,
קִדְשָׁה וּמַלְכוּת, בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם.

וְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּלִי מַעֲשֵׂיךָ וְחִסְדֶּיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי רַצוֹנָה. וְכִלְעֵמֶךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, בְּרַנָּה יוֹדוּ, וּבִרְכוּ, וּשְׁבָחוּ, וּפָאֲרוּ, וְרוֹמְמוּ, וְנַעֲרִיצוּ, וְנִקְדִּישׁוּ, וְנִמְלִיכוּ
אֶת־שְׁמֶךָ מַלְכֵנוּ. כִּי־לֶךְ טוֹב לְחֹדְרוֹת, וְלִשְׁמֶךָ נָאָה לְאֹמֶר. כִּי מַעֲשֵׂיךָ וְעַד־עוֹלָם
אֶתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתַּשְׁבְּחוֹת:

די ערשטע נאכט זאגט מען דאס:

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

אָז רַב־נִסִּים הַפְּלֵאתָ בַּלַּיְלָה. בְּרֹאשׁ אֲשֶׁמֶרֶת זֶה הַלַּיְלָה.
גִּרְצֶדֶק נִצָּחָתוֹ בְּנִתְחַלֵּק לוֹ לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

בְּנֶגַע מֶלֶךְ גִּרָר בַּחֲלוּם הַלַּיְלָה. הַפְּתַחְתָּ אֶרֶץ בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה.
וַיִּשְׁרַח יִשְׂרָאֵל לְמִלְאָךְ נְיוֹב־לֹלוֹ לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

זָרַע בְּכוֹרֵי פֶתְרוֹם מִחֲצֹתָ בַחֲצִי הַלַּיְלָה. חֵיוֹם לֹא־מָצְאוּ
בְּקוֹמָם בַּלַּיְלָה. טִיסַת נִגִּיד חֲרוֹשֶׁת סִלִּית בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

יָעַץ מִחֲרָף לְגוֹפֶה אוֹוֵי הוֹבֶשֶׁת פִּגְרִיו בַּלַּיְלָה. פָּרַע בֵּל וּמִצְבּוֹ
בְּאִישׁוֹן לַיְלָה. לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רֹז חֲזוֹת־לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

מִשְׁתַּכֵּר בְּכֹלֵי קֶדֶשׁ נִהְרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה. נוֹשַׁע מִבּוֹר אֶרְיוֹת פּוֹתֵר
בְּעִתּוֹתֵי לַיְלָה. שִׁנְאָה נִטֵּר אֲנָגִי וְכֹתֵב סְפָרִים בַּלַּיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה:

עֲזַרְתָּ נִצְחָךְ עָלָיו בְּנֶגְדְךָ שְׁנַת לַיְלָה. פִּוְרָה תִּדְרוּךְ לְשׁוֹמֵר
מִחֲמַלְיָלָה. צָרָה בַּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקָר וְגַם לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

קָרַב יוֹם. אֲנָשׁר הוּא לֹא-יּוֹם וְלֹא לַיְלָה. רַם הוֹדַע כִּי-לֶךְ הַיּוֹם
אֵף לֶךְ הַלַּיְלָה. שׁוֹמְרִים הַפֶּקֶד לְעֵירֶךָ כְּלִי-הַיּוֹם וְכָל-הַלַּיְלָה. תֵּאֵיר
בְּאֹר יוֹם תְּשַׁכַּת לַיְלָה.

וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

די צווייטע נאכט זאגט מען דאס :

וַיִּבְנוּ וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

אֲמִין גְּבוּרוֹתֶיךָ הַפְּלֵאתָ בַּפֶּסַח. בְּרֹאשׁ כָּל-מַעֲדוֹת נִשְׁאֵת
פֶּסַח. גָּלִיתָ לְאֹזְרֵהִי חֲצוֹת לַיִל-פֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

יְדִלְתִּיו דְּפִקְתָּ בְּחַט הַיּוֹם בַּפֶּסַח. הַסְעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מַצּוֹת
בַּפֶּסַח. וְאֵל הַפֶּקֶד רֵץ וְכָר לְשׁוֹר עֶרְךָ פֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

זוּעָמו סְדוּמִים וְלוֹהֶטוּ בְּאֵשׁ בַּפֶּסַח. חֲלִץ לֹשׁ מִהֶם וּמַצּוֹת
אָפָה בִּקֶּץ פֶּסַח. טֹאטְאָת אֲדַמַּת מוֹף וְנוֹף בְּעֶבְרֶךָ בַּפֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

יְהִי. רֹאשׁ כְּרֹאֵן מְחַצֶּת בְּלִיל שְׁמוֹר פֶּסַח. כְּבִיר עַל-בֵּן בְּכוֹר
נִסְחָתָ בְּדָם פֶּסַח. לְבַלְתִּי תֵּת מִשְׁחִית לְבֹא בַּפֶּתַח בַּפֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

מִסְגֶּרֶת סִגְרָה בְּעִתּוֹתֵי פֶסַח. נִשְׁמְדָה מִדִּין בְּצִלִּיל שְׁעוֹרֵי עֹמֵר
נִסְכָּח. שְׁרָפוּ מִשְׁמִנֵּי פוֹל וְלוֹד בִּיקָד יְקוֹד פֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לְעַמּוֹד עַד גָּעָה עוֹנַת פֶּסַח. פֶּס יָד בְּתִבַּת
יִקְעָקַע צוֹל בַּפֶּסַח. צָפָה תְּצִפִּית עֲרוּךְ תִּשְׁלַחַן בַּפֶּסַח.

וַאֲמַרְתֶּם זִבְח פֶּסַח:

קָהַל בְּנֵי־סֶחֶק חֲדָשָׁה צוּם לְשִׁלֹּשׁ בַּפֶּסַח. רֹאשׁ מִבֵּית רִשְׁעֵי מַחֲזֶזֶת.
בְּעֵץ הַמַּשִּׁים בַּפֶּסַח. שְׁתֵּי אֲלֵה רָגַע תָּבִיא לְעוֹצִית בַּפֶּסַח. תָּעִז
יָדְךָ וְתָרוּם יְמִינְךָ כְּלִיל הַתְּקַדִּישׁ חַג פֶּסַח.
נֹאמְרָתָם וְכַח פֶּסַח:

בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:

אֲדוּר בְּמַלּוּכָה. בַּחֲזוֹר בְּהַלְכָּה. גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
דְּגוּל בְּמַלּוּכָה. הַדּוּר בְּהַלְכָּה. וְתִקְוֵי יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
זָכַאי בְּמַלּוּכָה. חֲסִין בְּהַלְכָּה. טַפְסָרֵיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
יַחֲדוּ בְּמַלּוּכָה. בְּבִיר בְּהַלְכָּה. לְמוֹדָיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
מוֹשֵׁל בְּמַלּוּכָה. נוֹרָא בְּהַלְכָּה. סְבִיבֵי יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
עֲנִיו בְּמַלּוּכָה. פְּזוּדָה בְּהַלְכָּה. צַדִּיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
קְדוֹשׁ בְּמַלּוּכָה. רַחוּם בְּהַלְכָּה. שְׁנֵאנָיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:
תַּקִּיף בְּמַלּוּכָה. תוֹמֵךְ בְּהַלְכָּה. תַּמִּימָיו יֹאמְרוּ לוֹ. לֵךְ וּלְךָ. לֵךְ בִּי לֵךְ. לֵךְ אַף
לֵךְ. לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה. בִּי לֹא נָאָה. בִּי לֹא יָאָה:

אֵידְעָר מֵעַן מֵאֲכַט דִּי בִּרְכָה זְאָנִט מֵעַן דְּאָס:

הַגְּנִי מוֹקֵן וּמְזוּמֵן לְקִיָּים מִצּוֹת כּוֹס רַבִּיעִי מֵאַרְבָּעָה כּוֹסוֹת לְשֵׁם יְהוּד קוֹדֶשׁא
בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ עַל־יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כְּלִי־יִשְׂרָאֵל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

מֵעַן טְרִיגֶסְט דְּעִם פֶּערֶטען כּוֹס אֶוֹן מֵעַן זְאָגִט.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עַל־הַגֶּפֶן וְעַל־פְּרֵי הַגֶּפֶן.
וְעַל־תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, וְעַל־אֶרֶץ הַמִּדְבָּה, טוֹבָה וְרַחֲבָה, שְׂרָצִית
וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָה. רַחֵם נָא יְיָ

אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עֲמָךְ, וְעַל־יְרוּשָׁלַּיִם עִירְךָ, וְעַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדְךָ, וְעַל־מִזְבִּיחֶךָ וְעַל־הֵיכְלְךָ. וּבִנְהַי יְרוּשָׁלַּיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ. וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ. וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ. וְנֹאכַל מִפְּרִיָּהּ, וְנִשְׂבַּע
מִטּוֹבָהּ. וְנִבְרַכְּךָ עֲלֶיךָ בְּקֹדֶשׁהּ וּבְמַהֲרָה: (בשבת וְרִצָּה וְהַחֲלִיצָנוּ
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב
וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדֶה־לְךָ עַל־הָאָרֶץ וְעַל־פְּרִי הָאָרֶץ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל־
הָאָרֶץ וְעַל־פְּרִי הָאָרֶץ:

ווען מען האָט געטרונקען אַנדערע געטראנקען (אויסער וויין) זאָגט מען:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא נַפְשוֹת רַבּוֹת
וְחַסְרוֹנָן עַל־כָּל־מַה שֶּׁבָּרָא לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל־חַי. בְּרוּךְ חַי
הָעוֹלָמִים:

נרצה. אויב דו האָסט אָפּגעריכט דעם סדר ווי דער דין איז, וועלען דייןע מעשים אָנגענימען ווערען ביי
גאָט. נאָך די פיר פוסות טאָר מען ניט טרינקען קיין שום געטראנק אויסער וואַסער.

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהַלְכָתוֹ. כְּכֹל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ. כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ
לְסִדֵּר אוֹתוֹ. כֵּן נִזְכָּה לַעֲשׂוֹתוֹ: זֶךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה. קוֹמֵם קַחַל עֲדַת
מִי מָנָה. בְּקָרוֹב נִחַל נְטִיעֵי כֶּנֶה. פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה:
לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם:

אֲדִיר הוּא. יְבִנָּה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב.
אֵל בָּנִה. אֵל בָּנִה. בֵּיתָךְ בְּקָרוֹב:
בָּחוּר הוּא. גִּדּוּל הוּא. יְבִנָּה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה
בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנִה. אֵל בָּנִה. בֵּיתָךְ בְּקָרוֹב.
תָּדוּר הוּא. וְתִיק הוּא. זָכַאי הוּא. חֲסִיד הוּא. יְבִנָּה בֵּיתוֹ
בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנִה. אֵל בָּנִה. בֵּיתָךְ בְּקָרוֹב:
טָהוּר הוּא. יְחִיד הוּא. כַּפִּיר הוּא. לְמוֹד הוּא. מֶלֶךְ הוּא.

נֹרָא הוּא. סָגִיב הוּא. עֲוִזוּ הוּא. פּוֹדֶה הוּא. צַדִּיק הוּא. יִבְנֶה
בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה. אֵל בָּנָה.
בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב.

קָדוֹשׁ הוּא. רַחוּם הוּא. שְׂדֵי הוּא. תַּקְיֹף הוּא. יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב.
בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה. אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ. אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:
שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאֶרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת
הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ. חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת.
שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

שִׁשָּׁה מִי יוֹדֵעַ. שִׁשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִטְנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה:
אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּת. שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִטְנָה.
חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּת.
שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִטְנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת

הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. תִּשְׁעָה יָרְחֵי לָדָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלָּה.
שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּת. שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִטְנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת.

שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ. עֶשְׂרֵה אֲנִי יוֹדֵעַ. עֶשְׂרֵה דְבָרִיא. תִּשְׁעָה יָרְחֵי לָדָה. שְׁמוֹנֶה
יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּת. שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִטְנָה. חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע

אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנֵי לָחוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבִּיא. עֶשְׂרֵה דְּבָרִיא.
תִּשְׁעָה יִרְחֵי לַיָּדָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה. שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבֻתָּא. שֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנָה.
חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אִמְהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַמִּיא. אֶחָד עֶשֶׂר
כּוֹכְבִּיא. עֶשְׂרֵה דְּבָרִיא. תִּשְׁעָה יִרְחֵי לַיָּדָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה. שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבֻתָּא.
שֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי הַתּוֹרָה. אַרְבַּע אִמְהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֹת
הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מַדְּיָא. שְׁנַיִם
עֶשֶׂר שְׁבַמִּיא. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבִּיא. עֶשְׂרֵה דְּבָרִיא. תִּשְׁעָה יִרְחֵי לַיָּדָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי
מִלְּחָה. שִׁבְעָה יָמֵי שְׁבֻתָּא. שֵׁשׁ סְדָרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אִמְהוֹת.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא. דְּזָבִין אָבָא בְּתָרֵי זַוְיָ. חַד גְּדִיָּא.

חַד גְּדִיָּא:

וְאַתָּא שׁוֹנְגָּא. וְאַכְלָה לְגְּדִיָּא. דְּזָבִין אָבָא בְּתָרֵי זַוְיָ. חַד גְּדִיָּא.

חַד גְּדִיָּא:

וְאַתָּא כִּלְבָּא. וְנִשְׁךְ לְשׁוֹנְגָּא. דְּאַכְלָה לְגְּדִיָּא. דְּזָבִין אָבָא

בְּתָרֵי זַוְיָ. חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא:

וְאַתָּא חוּטְרָא. וְהִכָּא לְכִלְבָּא. דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְגָּא. דְּאַכְלָה לְגְּדִיָּא.

דְּזָבִין אָבָא בְּתָרֵי זַוְיָ. חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא:

וְאַתָּא נִזְרָא. וְשַׁרְף לְחוּטְרָא. דְּהִכָּא לְכִלְבָּא. דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְגָּא.

דְּאַכְלָה לְגְּדִיָּא. דְּזָבִין אָבָא בְּתָרֵי זַוְיָ. חַד גְּדִיָּא. חַד גְּדִיָּא:

וְאַתָּא מִיָּא. וְכִבֵּה לְנִזְרָא. דְּשַׁרְף לְחוּטְרָא. דְּהִכָּא לְכִלְבָּא.

דִּנְשֵׁךְ לְשׁוֹנָרָא. דְּאַבְלָה לְגִדְיָא. דְּזַבִּין אָבָא בְּתָרֵי זַוּי. חַד גִּדְיָא.
חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּא תוֹרָא. וְשָׂתָא לְמִיָּא. דְּכִבְּה לְנוֹרָא. דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא.
דְּהָבָא לְבִלְבָּא. דִּנְשֵׁךְ לְשׁוֹנָרָא. דְּאַבְלָה לְגִדְיָא. דְּזַבִּין אָבָא בְּתָרֵי
זַוּי. חַד גִּדְיָא. חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּא הִשְׁוִיחַט. וְשָׂחַט לְתוֹרָא. דְּשָׂתָא לְמִיָּא. דְּכִבְּה לְנוֹרָא.
דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא. דְּהָבָא לְבִלְבָּא. דִּנְשֵׁךְ לְשׁוֹנָרָא. דְּאַבְלָה לְגִדְיָא.
דְּזַבִּין אָבָא בְּתָרֵי זַוּי. חַד גִּדְיָא. חַד גִּדְיָא:

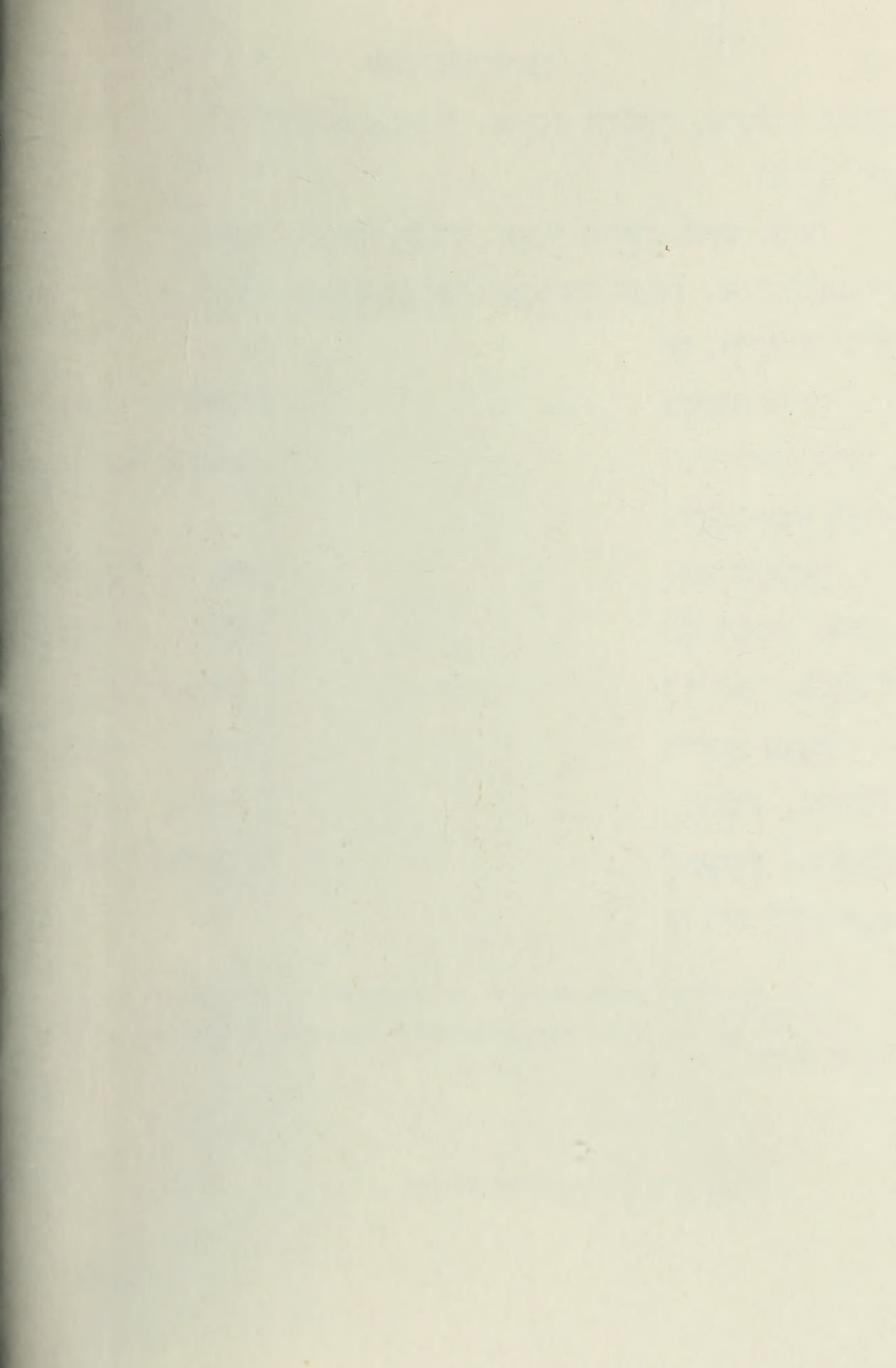
וְאַתָּא מִלְּאֵךְ הַמּוֹת. וְשָׂחַט לְשׁוִיחַט. דְּשָׂחַט לְתוֹרָא. דְּשָׂתָא
לְמִיָּא. דְּכִבְּה לְנוֹרָא. דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא. דְּהָבָא לְבִלְבָּא. דִּנְשֵׁךְ
לְשׁוֹנָרָא. דְּאַבְלָה לְגִדְיָא. דְּזַבִּין אָבָא בְּתָרֵי זַוּי. חַד גִּדְיָא. חַד גִּדְיָא:
וְאַתָּא תְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְשָׂחַט לְמִלְּאֵךְ הַמּוֹת. דְּשָׂחַט
לְשׁוִיחַט. דְּשָׂחַט לְתוֹרָא. דְּשָׂתָא לְמִיָּא. דְּכִבְּה לְנוֹרָא. דְּשָׂרְף
לְחוּטְרָא. דְּהָבָא לְבִלְבָּא. דִּנְשֵׁךְ לְשׁוֹנָרָא. דְּאַבְלָה לְגִדְיָא. דְּזַבִּין
אָבָא בְּתָרֵי זַוּי. חַד גִּדְיָא. חַד גִּדְיָא:

נֶאֱכַדְעָם זָאָגַט מֵעַן שִׁיר הַשִּׁירִים, אוֹיִן מֵעַן אִינוּ נֶאָר עוֹסֵק אֵין דִּי דִּינִים מִן פֶּסַח און אֵין עֲרֵצְהֵלָה
דִּי וואונדער פֿון יציאת מצרים.
דִּי עֲרֵשְׁטֵעַ צוויי נַעֲכַט פֿון פֶּסַח דֶּאָרף מֵעַן נֶאָר זָאָגֵן דִּי עֲרֵשְׁטֵעַ פֶּרֶשֶׁה פֿון קִרְיַת סַמֶּע חֶזֶן מֵעַ
לַעֲגֵט זײַךְ שְׁלֶאֱפֻעֵן.

BM
674
.648
S84
1920z
c.1
ROBARTS

Presented to the
LIBRARY of the
UNIVERSITY OF TORONTO
by
RABBI BERNARD
AND
MRS. MARJORIE BASKIN

BM
674
.648
.S84
1920z
c.1
ROBARTS